

THE BIGGER PICTURE

Nacho Carbonell in zijn atelier achter een tafel vol stenen objecten

Van fouten maken kun je leren. Sommige 'mistakes' zijn zelfs de bron van de grootste successen, weet de Spaanse designer Nacho Carbonell. Elsbeth Grievink zocht hem op in zijn studio op het Eindhovense Strijp-C-Terrein.

tekst Elsbeth Grievink fotografie Inga Powilleit productie Tatjana Quax

Als Nacho Carbonell nog een Nachootje is en in Valencia woont met zijn ouders en broer, blinkt hij op school bepaald niet uit. Niet dat hij er last van heeft, hij heeft een prachtige jeugd. Een jeugd die wordt bepaald door mooi weer, buiten spelen, uitbundige maaltijden met familie en vrienden en logeerpartijen bij opa en oma in de bergen. Nacho's grootvader is monteur en leert hem hoe je een fiets repareert, lampen vervangt, een heg snoeit. Vooral brengt hij hem arbeidsethos bij: eerst klusjes afmaken, dan spelen.

Als Nacho achttien jaar is, neemt hij wat wij nu een 'tussenjaar' noemen. Hij vertrekt naar Amerika. De high-school waarop hij terecht komt, biedt lessen aan die nieuw voor hem zijn: houtbewerking, fotografie, keramiek. Het blijkt een bepalende ervaring. Carbonell keert terug naar Spanje met een droom. Hij wil designer worden. En prompt wordt hij op de universiteit Cardenal Herrera C.E.U. wat hij nooit eeder was: de beste van de klas. Voor het eerst kan Carbonell niet genoeg krijgen van school, en na drie jaar wil hij méér. Hij wordt aangenomen op Design Academy Eindhoven, waar hij in 2007 cum laude afstudeert met *Pump It Up*. Het ontwerp zet Carbonell internationaal op de kaart. Het is een rubberen zitzak die, zodra je erop gaat zitten, vier opblaasbare dieren tot leven wekt. En het is het eerste object dat je tegenkomt als je deze zomer de overzichtstentoonstelling van Nacho Carbonell in het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch bezoekt.

Uithangbord met de karakteristieke letters van het logo van de studio, gefreesd uit staal

Boven Kleine maquettes en draadmodellen staan overal in zijn atelier, in verschillende stadia van uitwerking

Work in progress: een lamp in wording

Links Installatie van twee objecten uit de *Three Chairs Family* (mother) en de *Bark Shelter*; voor de enorme garageroldeur van Carbonells studio

MEESTERWERK

‘Het is mijn *masterpiece*,’ zegt Carbonell over *Pump It Up*. ‘Mijn *all time favorite*, de basis van alles wat ik daarna heb gedaan, mijn geboorte als ontwerper! Ik heb enorm “gestruggeld” op Design Academy Eindhoven, vier jaar lang was ik op zoek naar wie ik was. Niemand geloofde dat ik ooit zou afstuderen, zulk slecht werk maakte ik. *One big mistake*. Achteraf gezien werkte ik wel degelijk ergens naartoe.’ Waarom hij destijds voor Eindhoven koos? ‘De vibe daar. Tijdens mijn eerste bezoek aan de school ontmoette ik Japanners, Amerikanen, Duitsers. *I loved it*. Wat ik nu weet, en toen misschien al aanvoelde, was dat ik van dat internationale het allermeest zou leren. Ontwerpen is immers een universele manier van communiceren. Iets wat je het best onder de knie krijgt, als je je de hele dag omringt met mensen die letterlijk en figuurlijk een andere taal spreken dan jij. Als je ontwerpt vraag je je continu af hoe een ander naar het werk zal kijken. Met *Pump It Up* heb ik iedereen verrast, mezelf inclusief. Het gaat over leven, dood, eenzaamheid en gezelschap en bovenal is het ontwerp echt een *experience*. Een stoel die heel mooi is, is mooi voor dat moment. Een *experience* is iets wat blijft hangen.’

OBSESSIE

Is het design? Is het kunst? Of zijn we in Alice in Wonderland beland? Als je de *Tree Chair's family* bekijkt, zou je zeggen het laatste. Een serie hybride objecten, geboren uit de fantasie over een houten stoel die mijmert over zijn vorige leven als boom. Uit sommige van deze boom-stoelen groeit een trap, waarvan onduidelijk blijft wie hem moet beklimmen. Andere stukken lijken elk moment tot leven te kunnen komen of veranderen waar je bij staat. Neem het project *Fleeting Time*, een serie

NACHO CARBONELL

- 1980 geboren in Valencia, Spanje
- 2003 studeert af aan de Spaanse Universiteit Cardenal Herrera C.E.U.
- 2007 studeert af aan Design Academy Eindhoven
- 2009 lanceert collectie *Evolution*. Start samenwerking met Rossana Orlandi. *Lover's Chair* genomineerd als Design of the year
- 2010 op DesignMiami uitgeroepen tot Designer of the Future
- 2014 solo-expositie in Groninger Museum
- 2016 solo-expositie in Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch van 18 juni t/m 11 september 2016

‘Niemand geloofde dat ik ooit zou afstuderen, zulk slecht werk maakte ik’

Het *Tree Memories* piece, opgebouwd op talloze kubussen, gemaakt van een composit van flexibele kurk

Prototype lamp uit de *Luciferase Collection* in het kantoor

Linksboven Een van medewerkers werkt aan een White Cocoon Chandelier voor de collectie *Light Mesh*

Midden Tientallen cirkels die lijken op de vleugels van een vlinder, ook dit zijn proeven voor werk dat straks te zien zal zijn in Den Bosch

Rechtsboven Een assistent is bezig met het maken van textielstudies voor een grote installatie

klokken die het verstrijken van de tijd inzichtelijk maakt, bijvoorbeeld door een blok zeep dat langzaam wordt 'weggewassen' door de tijd. Carbonell: 'Dat is ontstaan in een periode waarin ik *obsessed* was door tijd en het voorbij gaan ervan. Ik was net vader geworden en ervoer als nooit tevoren hoe snel de tijd gaat. Hoofdstukken met mijn zoontje als baby gingen voorbij, nieuwe braken aan. Daar wilde ik iets mee, daar móest ik iets mee. Ik moet de urgentie voelen om iets te vertellen, anders zet ik geen nieuw object op deze planeet.'

MISTAKES

Na zijn studie bleef Carbonell in Eindhoven hangen, waar hij tegenwoordig een bloeiende studio leidt. Dagelijks zijn er vijf tot soms wel twaalf mensen voor hem aan het researchen en experimenteren. Elk nieuw project start met oneindig veel proefjes en tests. En hoewel dat proces gepaard gaat met teleurstelling en frustratie, blijken juist de mislukkingen vaak de zaadjes waaruit op een later moment nieuwe dingen kunnen ontstaan. Om die reden staat het proces centraal in de tentoonstelling in 's-Hertogenbosch. 'Ik toon er mijn meest iconische stukken, maar ook waaruit die stukken zijn ontstaan, de ideeën met wortel en al,' vertelt hij. 'Je krijgt niet alleen het eindresultaat te zien, maar ook het onderzoek naar materialen, vormen en verhalen dat eraan vooraf ging. Je ziet maquettes, miniaturen en *mistakes*, die soms nergens toe leidden en soms later van enorme waarde bleken. Ik hoop dat mensen naar mijn werk zullen kijken en zich afvragen: *why the fuck does this exist?* Dat ze gefascineerd raken en er zelf een interpretatie aan geven. En dat ze zien hoe een zogenaamde mistake het begin kan zijn van iets moois.'

'Ik hoop dat mensen naar mijn werk zullen kijken en zich afvragen: *why the fuck does this exist?*